

SİRKÜLER (2020'45)

Konu: 7244 sayılı Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Ekonomik ve Sosyal Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun Hakkında.

7244 sayılı Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Ekonomik ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bahse Konu Kanunda yapılan düzenlemelerden önem arz eden özet hususlar aşağıda yer almaktadır.

1. İş sözleşmelerinin üç ay süreyle işveren tarafından feshedilemeyeceği:

Bu Kanunun 9 uncu maddesi ile 4857 sayılı İş Kanunu'na eklenen geçici 10 uncu maddeyle, İş Kanunu kapsamında olan veya olmayan her türlü işçinin iş sözleşmesi, **3 ay süreyle (17/04/2020 tarihinden 17.07.2020 tarihine kadar)** işveren tarafından feshedilemeyecektir Ancak 4857 sayılı iş kanununun 25 inci maddesindeki ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzeri haller nedeniyle iş akdi fesih edilebilir. Fesih yasağı uygulanan hallerde işveren işçiyi tamamen veya kısmen ücretsiz izne ayırabilecektir. Fesih yasağı süresini 6 aya kadar uzatmaya Cumhurbaşkanı yetkili olacaktır.

(Bu kanunun 9 uncu maddesiyle 4857 sayılı kanuna eklenen geçici 10.uncu maddesi, kanunun yayımı tarihinde (17.04.2020) yürürlüğe girmektedir.)

2. Ücretsiz izne ayrılan işçilere nakdi ücret desteği :

Bu Kanunun 7 nci maddesi ile 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'na eklenen geçici 24 üncü maddesinde, ücretsiz izne ayrılan ve kısa çalışma ödeneğinden yararlanmayan işçiler ile 15/03/2020 tarihinden sonra işten çıkarılmış olup, işsizlik ödeneğinden yararlanmayan işçilere, her hangi bir sosyal güvenlik kuruluşun dan yaşlılık aylığı almamak kaydıyla, bu kanunun geçici 10 uncu maddesinde yer alan fesih yapılmayacak süreyi geçmemek üzere, bu süre içinde ücretsiz buldukları veya işsiz kaldıkları süre kadar, İşsizlik Fonundan günlük **39,24 Türk Lirası** (aylık 1.177,20 TL) nakdi ücret desteği verilecektir. Yapılan ödemelerden damga vergisi kesintisi (binde 7,59 oranında) yapılacaktır.

Ücretsiz izne ayrılarak ücret desteğinden yararlanan işçinin işveren tarafından fiilen çalıştırıldığının tespiti halinde, çalıştırılan her işçi ve her bir ay için ayrı ayrı olmak üzere fiilin işlendiği tarihteki geçerli asgari ücret tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

Bu kanunun 7 inci maddesi kapsamda verilecek nakdi ücret desteğinden yararlanma süresini 6 ay süreyle Cumhurbaşkanına uzatmaya yetkili kılınmıştır.

(Bu kanunun 7 inci maddesiyle 4857 sayılı kanuna eklenen geçici 24. üncü maddesi, kanunun yayımı tarihinde (17.04.2020) yürürlüğe girmektedir.)

3. Kısa çalışma ödeneğinin başlatılması :

Bu Kanunun 6 ncı maddesi ile 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'nun geçici 23 üncü maddesinin ikinci fıkrasının son cümlesine “başvurular,” ibaresinden sonra gelmek üzere “uygunluk tespitleri hariç olmak üzere” ibaresi eklenmiştir.

“Geçici 23 üncü maddenin değişiklik işlenmiş yeni hali aşağıdadır;

"30/06/2020 tarihine kadar geçerli olmak üzere, yeni koronavirüs (Covid-19) kaynaklı zorlayıcı sebep gerekçesiyle yapılan kısa çalışma başvuruları için, ek 2 nci maddenin üçüncü fıkrasında işçinin kısa çalışma ödeneğine hak kazanabilmesi için öngörülen hizmet akdinin feshi hariç işsizlik sigortası hak etme koşullarını yerine getirmesi hükmü, kısa çalışma başlama tarihinden önceki son 60 gün hizmet akdine tabi olanlardan son üç yıl içinde 450 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olması şeklinde uygulanır. Bu koşulu taşımayanlar, kısa çalışma süresini geçmemek üzere son işsizlik ödeneği hak sahipliğinden kalan süre kadar kısa çalışma ödeneğinden yararlanmaya devam eder.

Bu madde kapsamında kısa çalışma uygulamasından yararlanabilmek için, iş yerinde kısa çalışma uygulanan dönemde 4857 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (II) numaralı bendinde yer alan sebepler hariç olmak kaydıyla işveren tarafından işçi çıkarılmaması gerekir. Bu madde kapsamında yapılan başvurular, **uygunluk tespitleri hariç olmak üzere** başvuru tarihinden itibaren 60 gün içinde sonuçlandırılır.

Bu madde kapsamında yapılan başvuru tarihini 31/12/2020 tarihine kadar uzatmaya ve birinci fıkrada belirlenen günleri farklılaştırmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir."

Böylelikle, kısa çalışma ödeneği, **uygunluk tespitinin tamamlanmasını beklemeksizin, işverenin beyanına göre çalışana ödenecek**, hatalı bilgi halinde ise ödenen ücretler gerekli faiziyle işverenden tahsil edilecektir.

Kısa çalışma ödenekleri Mayıs ayından itibaren her ayın 5'inden 5'ine 3 ay için ödenecektir.

(Bu kanunun 6 ncı maddesiyle 4857 sayılı kanunun geçici 23. üncü maddesinde yapılan değişiklik, kanunun yayımı tarihinde (17.04.2020) yürürlüğe girmektedir.)

4. Kâr dağıtım sınırlaması getirilmesi :

Bu Kanunun 12 nci maddesi ile 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na eklenen geçici 13 üncü maddeyle, sermaye şirketlerinde, **30/9/2020 tarihine kadar;**

- 2019 yılı net dönem kârının yalnızca %25'ine kadarının dağıtımına karar verilebilecektir,
- Geçmiş yıl kârları ve serbest yedek akçeler dağıtımına konu edilemeyecektir,
- Genel kurul tarafından yönetim kuruluna kâr payı avansı dağıtımını yetkisi verilemeyecektir.
- Genel kurulca, 2019 yılı hesap dönemine ilişkin **kâr payı dağıtım kararı alınmış ancak henüz pay sahiplerine ödeme yapılmamışsa** veya **kısmi ödeme yapılmışsa**, 2019 yılı net dönem kârının %25'ini (yüzde yirmi beşini) aşan kısma ilişkin ödemeler 30/09/2020 tarihine kadar ertelenecektir.

(Bu kanunun 12 ncı maddesiyle 6102 sayılı kanuna eklenen geçici 13. üncü maddesi, kanunun yayımı tarihinde (17.04.2020) yürürlüğe girmektedir.)

5. Ar-Ge ve Tasarım Merkezleri ile Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Faaliyetlerinin Belirlenen Sınırlar Dışında Yapılabilmesi :

Bu Kanunun 2/(ğ) maddesi ile yeni koronavirüs (Covid-19) salgını kaynaklı zorlayıcı sebep gerekçesiyle, Sanayi ve Teknoloji Bakanı tarafından izin verilmesi durumunda 11/3/2020 tarihinden itibaren 4 ay süreyle sınırlı olmak üzere;

- 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde yürütülen faaliyetler, Ar-Ge ve tasarım merkezleri dışında da yapılabilecektir,
- 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamında Bölge sınırları içinde yürütülen faaliyetler, Bölge dışında da yürütülebilecektir.
- 4691 sayılı kanun kapsamındaki faaliyetlerin bu sürenin bitim tarihinden itibaren, Sanayi ve Ticaret Bakanlığına süreyi 3 aya kadar uzatılabilme yetkisi verilmiştir. 4691 sayılı kanun kapsamında bölge dışında yapılacak çalışmalar için ilgili Bakanlıktan izin almak ve bilgi verme şartı yer almaktadır.
- 5746 sayılı Kanun ile 4691 sayılı Kanun kapsamındaki indirim, istisna, destek ve teşviklerden yararlanmaya devam edilecektir.

(Bu kanunun 2/(ğ) maddesiyle, 4691 sayılı kanununda yapılan değişiklik 10.03.2020 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, kanunun yayımı tarihinde yürürlüğe girmektedir.)

6. Faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunamayan işletmelerin yıllık ilan ve reklam vergileri ile çevre temizlik vergilerinin alınmaması:

Bu Kanunun 1/(g) maddesi ile koronavirüs (Covid-19) salgını kaynaklı zorlayıcı sebep gerekçesiyle, faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunamayan işletmelerin yıllık ilan ve reklam vergileri ile çevre temizlik vergilerinin, faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunulamayan dönemlere isabet eden kısmı alınmayacaktır.

(Bu kanunun 1/(g) maddesiyle, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununda yapılan değişiklik, kanunun yayımı tarihinde (17.04.2020) yürürlüğe girmektedir.)

7. Hazine taşınmazlarına ilişkin olarak sözleşmeye istinaden ödenmesi gereken bedeller ile ecrimisil bedellerin üç ay süreyle ertelenmesi:

Bu Kanunun 1/(a) maddesiyle, Hazine taşınmazlarına ilişkin olarak sözleşmeye istinaden ödenmesi gereken bedeller ile ecrimisil bedellerinden 1/4/2020 tarihinden itibaren 3 aylık döneme ilişkin tahsil edilmesi gerekenleri başvuru şartı aranmaksızın 3 ay süreyle ertelemeye Çevre ve Şehircilik Bakanı yetkilendirilmiştir. Bu süreler, bitiminden itibaren Çevre ve Şehircilik Bakanı tarafından 3 aya kadar uzatılabilecektir. Bu alacaklar ertelenen süre sonunda ertelenen süre kadar aylık eşit taksitler halinde, herhangi bir gecikme zammı ve faiz uygulanmadan tahsil edilecektir.

(Bu kanunun 1/(a) maddesiyle, Hazine taşınmazlarının kiralanması/ kullanılması nedeniyle yapılan değişiklik, kanunun yayımı tarihinde (17.04.2020) yürürlüğe girmektedir.)

8. Belediyelere, İl Özel İdarelerine ait taşınmazlara ilişkin satış, ecrimisil ve kiralama bedellerinin ertelenmesi:

Bu Kanunun 1/(ç) maddesi ile Büyükşehir belediyeleri, belediyeler, il özel idareleri ve bağlı kuruluşları ile bunların üyesi olduğu mahalli idare birliklerinin mülkiyetinde veya tasarrufunda olan taşınmazlara ilişkin satış, ecrimisil ve kiralamadan kaynaklanan bedellerin veya tutarların, 19/3/2020 tarihinden itibaren 3 aylık döneme ilişkin tahsil edilmesi gereken kısımlarının 3 ay ertelenmesine büyükşehir belediyeleri, belediyeler, il özel idareleri ve birliklerde meclis; bağlı kuruluşlarda ise yetkili karar organı yetkili kılınmıştır. Bu süreler, bitiminden itibaren ilgisine göre Çevre ve Şehircilik Bakanı veya İçişleri Bakanı tarafından 3 aya kadar uzatılabilecektir. Söz konusu alacaklar ertelenen süre sonunda, ertelenen süre kadar aylık eşit taksitler halinde, herhangi bir gecikme zammı ve faiz uygulanmadan tahsil edilecektir. Faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunamayan işletmelerin faaliyette bulunmadığı döneme ilişkin olarak kira bedelleri tahsil edilmeyecektir.

(Bu kanunun 1/(ç) maddesiyle, Belediyelere, il Özel İdareler ve bağlı kuruluşlara ait taşınmazlarının satışları, ecrimisil ve kiralanması nedeniyle, kurumların alacaklarının tahsiliyle ilgili yapılan değişiklik, kanunun yayımı tarihinde (17.04.2020) yürürlüğe girmektedir.)

9. Seyahat acentalarının 2020 yılı aidatının ödenmemesi ve seyahat acentası belgesinin devredilebilmesi:

1-Bu Kanunun 1/(ı) maddesi ile Türkiye Seyahat Acentaları Birliğinin gelirleri arasında yer alan yıllık aidat tutarı 2020 yılında alınmayacaktır.

2-Bu Kanunun 3 üncü maddesi ile 1618 sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu'nun 4 üncü maddesinin 3 üncü fıkrasında yapılan değişiklikle, işletme belgesi bir işletmeye mahsus olmak üzere tüzel kişilere verilecektir. Bakanlıktan izin almak kaydıyla, İşletme belgesi acenta unvanından bağımsız olarak başka bir tüzel kişiliğe devredilebilecektir. Devir edilen acentanın unvanı veya iltibasa yol açacak bir unvan 10 yıl içerisinde başka bir seyahat acentasına kullanılmayacak ve devir eden tüzel kişiliğe 3 yıl içerisinde yeniden işletme belgesi verilmeyecektir.

(Bu kanunun 1/(ı) maddesi ile 3 üncü maddesiyle, 1618 sayılı kanunda değiştirilen 4/3 üncü maddesi, kanunun yayımı tarihinde (17.04.2020) yürürlüğe girmektedir.)

10. Makul olmayan fiyat artışlarının yasaklanması :

Bu Kanunun 14 üncü maddesi ile 6585 Sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'a eklenen ek 1 inci madde ile üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler tarafından bir mal veya hizmetin satış fiyatında fahiş fiyat artış yapılamayacağı yönünde düzenleme yapılmıştır.

(Bu kanunun 14 üncü maddesiyle, 6585 sayılı kanuna eklenen ek 1 inci maddesi, kanunun yayımı tarihinde (17.04.2020) yürürlüğe girmektedir.)

11. Diğer bazı düzenlemeler:

- Bu kanunun 10 uncu maddesinde; Deprem, yangın, sel gibi doğal afetler ile salgın hastalık veya Hazine ve Maliye Bakanlığı bilişim sistemlerinin herhangi bir nedenle çalışmaması gibi mücbir sebep hallerinde; veri, bilgi ve belgelerin oluşturulması, kaydedilmesi, iletilmesi, muhafazası ve ibrazına ilişkin yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenecektir. Mücbir sebep hallerinde, Hazine ve Maliye Bakanlığı bilişim sistemleri üzerinden yürütülen işlemlerde yaşanabilecek gecikme nedeniyle ilgililere, gecikme faizi, gecikme zammı ve ceza gibi yaptırımlar uygulanmayacaktır.
- Bu kanunun 1/(b) maddesinde; Turizm tesisi maksadıyla verilen izinler hariç olmak üzere 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu gereğince Devlet ormanlarında gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri adına verilen izinler ile Orman Genel Müdürlüğü tarafından 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu gereğince kiraya verilen mesire yerleri ve taşınmazlardan 1/4/2020 tarihinden itibaren 3 aylık döneme ilişkin tahsil edilmesi gereken bedeller başvuru şartı aranmaksızın 3 ay süreyle ertelenmiştir.
- Bu kanunun 1/(c) maddesiyle: Millî Parklar Kanununa tabi yerlerde 2886 sayılı Kanun hükümlerine göre yapılan kiralamalardan 1/4/2020 tarihinden itibaren 3 aylık döneme ilişkin tahsil edilmesi gereken bedeller başvuru şartı aranmaksızın 3 ay süreyle ertelenir. Bu süreleri bitiminden itibaren 3 aya kadar uzatmaya Tarım ve Orman Bakanı yetkili kılınmıştır. Bu alacaklar ertelenen süre sonunda, ertelenen süre kadar aylık eşit taksitler halinde, herhangi bir

gecikme zammı ve faiz uygulanmadan tahsil edilecektir.

- Bu kanunun 1/(d) maddesiyle; Büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve bağılı kuruluşlarının gelir vergisi tevkifatı beyan ve ödeme süreleri, tüm sosyal sigorta prim ödemeleri ile 1053 sayılı Belediye Teşkilâtı Olan Yerleşim Yerlerine İçme, Kullanma ve Endüstri Suyu Temini Hakkında Kanunun 4 üncü maddesi uyarınca Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne yaptığı yıllık taksit ödemelerinden, 17/04/2020 tarihinden itibaren 3 aylık döneme ilişkin tahsil edilmesi gerekenler 3 ay ertelenmiştir. Bu süreler, bitiminden itibaren 3 aya kadar Cumhurbaşkanlığı tarafından uzatılabilecektir.

(Bu bölümde yapılan değişiklikler, kanun yayımı tarihinde (17.04.2020) yürürlüğe girmektedirler.)

(Resmi gazete: 17.04.2020 tarihli 31102 sayılı)

Söz konusu kanun metnine aşağıdaki bağlantı yoluyla ulaşabilirsiniz.

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/04/20200417-2.htm>

Bilgilerinize sunarız.

Saygılarımızla,

TÜRKERLER Bağımsız Denetim
Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.

